

Cordula en Anita
maken kleding voor te
vroeg geboren baby's

Nadat de ongeboren baby van
Cordula (41) is overleden, heeft
ze het gevoel dat ze iets moet
doen met haar gemis. Aan de
keukentafel begint ze met
vriendin Anita (42) kleding voor
de allerkleinste baby's te
maken. Een gat in de markt,
zo blijkt. **'Ouders willen graag
laten zien dat het hún baby
is, daar in die couveuse.'**

Cordula: 'Het
deed me goed
dat ik andere
ouders kon
helpen.'

Als het *verdriet*
bijna te groot is...

Cordula: "Ik was 22 weken zwanger van ons derde kind. De twintigweken-echo was prima geweest: het was een jongetje en we zouden hem Jorian noemen. Het kamertje was al grotendeels klaar en we verheugden ons zo op zijn komst. Toen ik die vrijdag op de bank lag bij de verloskundige, bleef het echo-apparaat stil. Ze deed er meteen nieuwe batterijen in, maar er was geen hartje te horen. Ik herinner me vooral de totale paniek. In het ziekenhuis werd nog een echo gemaakt en daar zagen we dat het niet goed was. Jorian hing slap in mijn buik. Hij leefde niet meer, de artsen konden niets meer doen. Ik mocht naar huis om te beslissen wat ik wilde: wachten tot de bevalling zich zou aandienen of weeën laten opwekken. We waren totaal uit het veld geslagen. Een onwerkelijk weekend volgde. We hebben familie en vrienden gebeld en hadden meteen een huis vol visite. Elke keer als ik langs zijn kamertje liep, besepte ik: daar had hij moeten liggen. Dat was loodzwaar."

Intens verlies

Cordula: "Ik wilde zo snel mogelijk bevallen. De begrafenisondernemer kwam langs. We konden kiezen tussen een kaal mandje en een eikenfineerkistje, verder was er niets. Ook geen kleertjes voor Jorian. Ik had een enorme behoefte om ons kindje te kunnen vertroetelen. Met mijn moeder heb ik daarom van een zachte grijze flanelen doek met muisjes erop alvast een omslagcapeje gemaakt. Op maandagochtend werd de bevalling ingeleid en maandagnacht is Jorian geboren. Hij had een bult in zijn nekje, waarschijnlijk is hij daardoor overleden. Ik was heel bang om hem te bekijken, maar hij was prachtig. Een heel gaaf mannetje. Ik voelde me meteen zijn moeder. We hebben ook nog diezelfde nacht onze familie en beste vrienden laten komen, net zoals ik gedaan zou hebben als het allemaal goed was gegaan."

Anita: "Midden in de nacht belde Cordula's man dat Jorian was geboren. Mijn man en ik zijn meteen in de auto gesprongen en naar het ziekenhuis gereden om Jorian te zien. Een mooi, veel te klein kindje. Ik ben nog altijd blij dat ik toen meteen gegaan ben, want als we het nu over Jorian hebben, weet ik hoe hij eruitzag. Het was heel intens om dit verlies samen met Cordula door te maken. We waren al heel lang goede vriendinnen, maar dit heeft onze band heel sterk gemaakt. Ik wilde alles wel voor haar doen, maar je kunt niks doen." Cordula: "Ik voelde me verslagen. In het ziekenhuis hebben we afscheid genomen van Jorian. We zijn niet bij de crematie geweest. De begrafenisondernemer regelde alles, zoals dat een paar jaar geleden gebruikelijk was. Mijn moeder kwam een paar dagen bij ons thuis om voor mij te zorgen. Ik was een kraamvrouw zonder baby. In plaats van geboortekaartjes stuurden we rouwkaartjes. De urn met Jorians as hebben we later begraven, zodat we een plek hebben om naartoe te gaan. Hij is onderdeel van ons gezin en zal dat altijd zijn."

Cordula: "Na verloop van tijd drong het pas tot me door dat ik bij het afscheid heel veel dingen gemist had: er was geen mooi, persoonlijk mandje geweest, geen wikkeldoek als ik die niet zelf gemaakt had, geen kleding voor Jorian."

Anita: "Ik zei al vrij snel tegen Cordula: 'Volgens mij moeten we hier wat mee. Er zijn meer mensen die dit meemaken en die ook missen wat jij gemist hebt.' Cordula is heel creatief, ze maakte al veel kleding zelf. Ik ben handig met de computer en heb meteen een domeinnaam geregistreerd, www.prematuur.nl.

'Als je baby stabiel genoeg is om kleertjes aan te mogen, is dat echt een mijlpaal'

Twee jaar na de geboorte van Jorian zijn we echt van start gegaan. We zijn begonnen met de vrolijke kant: prematuurkleding. Want er was nog bijna niks voor die hele kleintjes. Maat 44 uit de babywinkel is voor een kindje van 25, 26 weken oud veel te groot. Wij maken kleertjes vanaf maat 36. Een romper in die maat is zo groot als je hand.

We bedachten, ontwierpen en maakten een rompertje dat met klittenband helemaal open en dicht kan, zodat het heel makkelijk aan- en uitgetrokken kan worden en een couveusebaby niet lastig wordt gevallen met gefrunnik. We ontwierpen ook broekjes, truitjes, jurkjes, sokjes, mutsjes, speciale infuuskleding en slaapzakjes. Onze wens was om wat meer kleur te brengen in de steriele ziekenhuisomgeving. Daarom is wat wij maken vrolijk en kleurrijk."

Tastbare herinnering

Anita: "Ouders die te horen hebben gekregen dat hun te vroeg geboren kind stabiel genoeg is om kleertjes aan te mogen, zijn vaak zo blij. Het is echt een mijlpaal. Ze staan machteloos en daardoor zijn juist alle kleine dingen die ze wél kunnen doen zo belangrijk. Ook opa's en oma's vinden het fijn om hun kleinkind iets te geven. Bestellingen komen op de gekste tijden bij ons binnen, soms midden in de nacht. Mensen willen graag laten zien dat het hún meisje is, daar in die couveuse, met dat fuchsiaroze rompertje aan. Die kleinste kleertjes bewaren heel veel mensen als tastbare herinnering aan een tijd die zo spannend is geweest."

Cordula: "We zijn begonnen met een metertje stof en een klosje garen van de markt, gewoon

'Het gemis draag je je hele leven met je mee, daarom is goed afscheid nemen zo belangrijk'

aan de keukentafel. Ik vond het heerlijk om bezig te zijn met die kleine kleertjes. Het hielp me om mijn zinnen te verzetten. En het deed me goed dat ik andere ouders kon helpen. Ouders die blij zijn dat het de goede kant op lijkt te gaan met hun kind. Maar ook ouders die hun baby verliezen en hem of haar willen aankleden. Want ook zij bestellen onze kleding. Met een rompertje aan en een omslagdoekje om is een overleden kind ook voor de buitenwereld een echt mensje. Die erkenning is belangrijk."

Anita: "Ons bedrijf groeide razendsnel. Al gauw verhuisden we naar een huisje achter in de tuin en nog weer later naar een eigen atelier. Onze vaste banen hebben we opgezegd, omdat het niet meer te combineren viel."

Cordula: "De andere kant van ons bedrijf, www.kindermantjes.nl, is er een paar jaar geleden bij gekomen. Een kistenleverancier uit de buurt vroeg ons of we een kist konden bekleden met een van onze kleurrijke stoffen en dat zette ons aan het denken: waarom zouden we niet zelf iets maken op dat gebied? Dat ik ouders nu kan bieden wat ik zelf na het verlies van Jorian zo gemist heb, geeft heel veel voldoening. Ik put veel uit mijn eigen ervaring. Zo hebben we een heel zacht knuffelmandje bedacht voor heel vroeg geboren en tere kindjes zoals Jorian. Zo'n kindje kun je nog niet vasthouden omdat de huid veel te kwetsbaar is, maar in het knuffelmandje kun je je baby wel op schoot houden. Voor zulke baby's hebben we ook een wikkeldoekje ontworpen, omdat ze nog te kwetsbaar zijn om kleertjes aan te trekken.

We hebben lieve mandjes in de vorm van een ster en kistjes die sprookjesachtig beschilderd zijn. We kunnen ze ook bekleden met stof uit de babykamer. Voor een wat ouder kind hebben we een kist bekleed met zijn favoriete Takkie-dekbed. En we hebben een tachtig jaar oude doopjurk van Brussels kant verknipt om een mandje te bekleden. We maken alles met de hand, en met veel liefde. Ouders kunnen bij ons ook rouwkaartjes laten maken. We doen er alles aan om ouders op lieve, warme en waardige wijze afscheid te laten nemen."

Had ik maar...

Anita: "In de paar jaar dat wij nu bezig zijn, is er heel veel veranderd. Er is meer ruimte voor afscheid. Toen Jorian werd geboren, was het nog heel gewoon dat kindjes onder de 24 weken collectief gecremeerd werden. Je kind mee naar huis nemen voor het afscheid, daar was geen sprake van. Nu is dat veel normaler. We maken steeds vaker mee dat ouders hun zwangerschap laten afbreken vanwege bijvoorbeeld een slechte twintigwekenecho. Vaak dringt pas als ze bij ons zijn door dat ze straks echt moeten bevallen. En dat ze het gemis hun hele leven met zich mee zullen dragen. Juist daarom is goed afscheid nemen zo belangrijk."

Cordula: "Ik heb het verlies van Jorian een plek gegeven, maar ik denk nog wel eens: had ik toen maar... Mooie foto's laten maken, bijvoorbeeld. Ouders die bij ons in het atelier komen om een kistje of een mandje uit te zoeken, adviseer ik om vooral te doen waar zij zich goed bij voelen. Want je kunt het later nooit meer overdoen. Ik vergeet nooit de oma van een baby die in de buik was overleden. Haar dochter wilde niets meer met de baby te maken hebben. Oma was wanhopig toen ze bij ons kwam. Ik heb haar mijn verhaal verteld en uiteindelijk is haar dochter toch bij ons gekomen. Ze heeft na de geboorte op een goede manier afscheid kunnen nemen van haar baby. Na afloop kwam ze hier en vloog ons om de hals. Op die momenten ben ik blij dat ik mijn nare ervaring

tot zoiets moois heb kunnen ombuigen."

Anita: "Mensen staan vaak met lood in hun schoenen op de drempel van ons atelier en halverwege de gang beginnen ze al te huilen. Maar als ze eenmaal binnen zijn, valt het ze meestal honderd procent mee. Ze vinden het heel fijn dat alles hier met liefde en gevoel wordt gemaakt. En aan de rouwkaartjes aan de muur zien ze dat ze niet alleen zijn. Dat helpt ook. Soms zitten we hier wel anderhalf uur aan tafel te praten. Ouders hebben heel veel vragen: mag ik mijn kind straks na de bevalling mee naar huis nemen? Kan ik het aankleden? In het ziekenhuis blijft vaak alleen het slechte nieuws hangen, hier is dat gedaald en zijn ze echt bezig met het afscheid."

Een beetje lucht

Cordula: "De mensen die hier komen, zijn op een sneltrein gesprongen waarvan ze niet weten wanneer hij zal stoppen. Wij helpen ze om de weg te vinden. Vaak gaan ze ondanks alles met een glimlach de deur uit. We proberen er ook altijd een beetje lucht in te brengen. Je mag verdriet hebben, maar niet je hele leven. Je moet ook weer door."

Anita: "Het is fijn dat we dit werk samen doen. Sommige verhalen die we horen, zijn heftig. Dan is het goed om samen even na te praten. En het is heerlijk om ook bezig te kunnen zijn met de blijde kant: het vrolijk bedrukken van de rompertjes en het gefröbel met prematuurkleding. We krijgen veel foto's gemaild van couveusekindjes met onze kleertjes aan. En we hebben samen ook veel lol."

Cordula: "Ik liep een keer mee naar de auto met een zwangere vrouw die een mandje kwam ophalen voor haar baby. Ze had het heel moeilijk en zei: 'Jij hebt hetzelfde meegemaakt als ik, maar ik zie bij jou zo'n twinkeling in je ogen. Met mij komt het ook weer goed, dat weet ik zeker.' Een groter compliment kan ik niet krijgen."

Anita

Cordula

Anita: 'Die kleinste kleertjes bewaren veel mensen als tastbare herinnering aan een tijd die zo spannend is geweest.'

Reageren?

Heb jij net als Cordula een nare gebeurtenis in je leven omgezet in iets positiefs? Mail je verhaal naar post@vriendin.nl. audax.nl of www.vriendin.nl.

Wat is prematuur?

Een baby die vóór 37 weken zwangerschap wordt geboren, is 'te vroeg', oftewel prematuur. Als een baby vóór 32 weken zwangerschap ter wereld komt, noemt men dat 'extreem prematuur'. In Nederland is de ondergrens voor behandeling 24 tot 26 weken. Als een baby voor die tijd geboren wordt, wordt geen actieve medische zorg geboden en zal het kindje overlijden.

Een te vroeg geboren baby mag lang niet altijd direct kleertjes aan. Dit mag pas als zijn of haar gezondheidstoestand stabiel is. Het kleinste maatje kleding dat de gewone babyzaak verkoopt, is maat 44, maar een kindje van 24 weken past met gemak in maat 38.

BABYSTERFTE

- Uit onderzoek uit 2008 blijkt dat in Nederland ongeveer 1800 baby's per jaar overlijden. Dat is 1% van alle baby's die geboren worden.
- Als de zwangerschapsduur minder dan 24 weken is, bestaat er geen begraaf- of crematieplicht, maar het mag wel. Bij een zwangerschapsduur van 24 weken of meer is begraven of cremeren verplicht.